

**Česká školní inspekce
Liberecký inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIL-8/18-L

Název	Základní škola Jablonec nad Nisou - Mšeno, Mozartova 24, příspěvková organizace
Sídlo	Mozartova 24, 466 04 Jablonec nad Nisou
E-mail	zs.mozartova@telecom.cz
IČ	72743034
Identifikátor	600078426
Právní forma	Příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Marcela Rousová
Zřizovatel	Statutární město Jablonec nad Nisou
Místo inspekční činnosti	Mozartova 24, 466 04 Jablonec nad Nisou
Termín inspekční činnosti	4. 1. 2018 – 5. 1. 2018, 8. 1. 2018 – 9. 1. 2018

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

- Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní školou podle příslušných školních vzdělávacích programů dle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.
- Zjišťování a hodnocení souladu školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání s právními předpisy a s Rámcovým vzdělávacím programem (dále „RVP“) podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona a jeho naplnění v praxi ve vybraných oblastech RVP.
- Hodnocení souladu školního vzdělávacího programu školní družiny podle § 5 odst. 2 školského zákona.

Charakteristika

Základní škola Jablonec nad Nisou – Mšeno, Mozartova 24, příspěvková organizace (dále „škola“) vykonává činnost základní školy (dále „ZŠ“) s kapacitou 900 žáků, školní družiny (dále „ŠD“) s kapacitou 150 žáků a školní jídelny (dále „ŠJ“) s kapacitou 1000 stravovaných. V letošním školním roce ZŠ vzdělává 497 žáků ve 21 třídách. Kapacita ŠD v pěti odděleních je plně využita.

ZŠ je školou sídlištní, je dobře dopravně dostupná, není bezbariérová. Spojovacími krčky je propojena s pavilóny tělocvičen a ŠJ. V její bezprostřední blízkosti má ŠD samostatnou budovu se zahradou. V jižním křídle ZŠ trvale působí Základní umělecká škola (dále „ZUŠ“), pobočka městské knihovny, klub Netopýři a dětský pěvecký sbor (dále „DPS“) Vrabčata a Vrabčáci. Část suterénu je pronajata fotbalovému klubu.

Škola se zaměřuje nejen na všeobecné základní vzdělávání, ale i na podporu žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (dále „SVP“) a na rozvoj talentu nadaných žáků především v oblasti hudební a sportovní prostřednictvím volitelných předmětů. Zároveň ve spolupráci s místními mateřskými školami formou „Předškoličky“ pomáhá připravovat děti na bezproblémový vstup do základního vzdělávání. Nabízí mnoho různorodých školních a mimoškolních aktivit, do kterých se snaží zapojit všechny žáky. Školní stravování je zajištěno školní jídelnou, která je využívána i veřejností na různá setkání a besedy. Škola má pro vzdělávání dobré podmínky.

Výuku v ZŠ zajišťuje 36 pedagogických pracovníků, včetně ředitelky, jejího zástupce a čtyř asistentek pedagoga. Ve ŠD pracuje pět vychovatelek, z nichž jedna je zároveň asistentkou pedagoga. Škola eviduje 48 žáků se SVP, pro 23 žáků vytvořila individuální vzdělávací plán (dále „IVP“) (z toho jeden pro mimořádně nadaného žáka) a pro 25 žáků plán pedagogické podpory (dále „PLPP“).

Hodnocení podmínek vzdělávání

Činnost školy vychází z koncepčních záměrů obsahujících všechny oblasti výchovně vzdělávacího procesu s respektem k vnitřním i vnějším podmínkám školy a zahrnuje úzkou spolupráci se zřizovatelem, zákonnými zástupci a veřejností. Nastavená pravidla a mechanismy organizace činnosti jsou funkční. Ředitelka školy se aktivně snaží o zkvalitnění prostorového i materiálního vybavení.

Pedagogický sbor je plně odborně kvalifikován kromě jednoho učitele, který studuje bakalářské studium s následným předpokladem navazujícího magisterského studia. Další vzdělávání pedagogů je systémově podporováno, preferenci má prohlubování a zvyšování odbornosti jednotlivých předmětů a téma inkluze. Velkou oporou je práce psychologa přímo ve škole (poloviční úvazek). Vstřícnost vedení školy a spolupráce všech pedagogů ovlivňují kladně nekonfliktní vnitřní atmosféru.

Oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví žáků věnuje škola příslušnou pozornost. Dodržování právních předpisů zajišťuje bezpečný pohyb v prostorách školy. Realizovaná jsou efektivní opatření k prevenci všech forem rizikového chování. Škola vytváří podmínky pro psychohygienu žáků i pedagogů, zdravý životní styl a další případné formy přispívající k příjemnému a zdravému prostředí ve škole.

Podpora zdravého životního stylu žáků se promítá nejen ve vyvážené skladbě jídelníčku ŠJ, ale také zapojením školy do projektů „Mléko do škol“ a „Ovoce a zelenina do škol“. Fungující školní bufet poskytuje žákům možnost nákupu svačiny.

Ředitelka usiluje o udržení nejen technického stavu školy, ale i o účelné využití všech prostor s ohledem na specifikum podmínek vzdělávání. Od poslední inspekční činnosti byly v důsledku nárůstu počtu žáků upraveny nové tři kmenové učebny. Další navyšování tříd by bylo již na úkor kvality podmínek ve vzdělávání. Pozitivem je zachování množství odborných učeben, které byly dovybaveny interaktivní technikou. Zmodernizovaná byla cvičná kuchyňka a nově vybavená počítačová učebna. V každé třídě prvního stupně je k využití interaktivní dataprojektor. Pro tělesnou výchovu jsou k dispozici dvě tělocvičny, zrcadlový sál a venkovní hřiště. Pro jedno oddělení ŠD bylo z organizačních důvodů vybudováno zázemí v ZŠ, ostatní oddělení mají samostatné a dobře vybavené prostory ve vedlejší budově.

S finančními zdroji škola hospodáří promyšleně. K postupné obnově a modernizaci využívá i vlastní finanční fondy. Dalšími zdroji jsou finanční prostředky poskytnuté v rámci dotačních programů a projektů. V současné době je škola zapojena do projektu „Šablony pro ZŠ“ zaměřeného převážně na podporu vzdělávání pedagogů. Úplata ve ŠD je zpětně použita na materiální vybavení. Zisk z doplňkové činnosti umožňuje škole realizovat potřebné rekonstrukce.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Výuka byla nejčastěji vedena frontálním způsobem, doplněná samostatnou prací žáků s cílem upevnit získané znalosti a dovednosti. Typickým rysem byl vlídný, respektující a motivační přístup vyučujících k žákům s jasně nastavenými pravidly práce. Skupinové aktivity a práce ve dvojicích byly zařazovány v menší míře. Převládala dominantní úloha vyučujícího. Krátké písemné práce směřovaly k ověřování znalostí žáků.

Učující kombinovali práci s učebnicí, tabulí, nakopírovanými texty, aktivizovali žáky problémovými otázkami a řízeným rozhovorem. Dbali na jejich správné vyjadřování, vedli je k přesnému formulování myšlenek a podporovali samostatnost při řešení úkolů. Nové učivo bylo často logicky vyvozováno na základě předchozích znalostí žáků, příkladem nebo ukázkou. Podle možností byly poznatky propojovány s praktickým životem a dosavadními zkušenostmi žáků.

Průběžné hodnocení práce probíhalo v podnětné rovině. Učitelé žáky stimulovali častým povzbuzováním, chválením, v některých případech i motivačním hodnocením dílčích úspěchů. Tempo výuky bylo voleno s ohledem na jejich schopnosti a možnosti. Závěrečné shrnutí učiva nebo zhodnocení hodiny nebylo běžnou součástí všech hodin. Sebehodnocení a sebereflexe žáků spolu s využitím metod práce vyžadujících samostatný aktivní přístup žáků se projevil v menší míře. Nedostatkem některých hodin byl nízký podíl využití dostupné didaktické techniky.

Na prvním stupni zvolené metody a formy výuky vytvářely pozitivní třídní klima podporující učení. Učitelé vytvářeli podmínky pro vyšší aktivitu žáků. Během výuky byli žáci motivováni též názornými pomůckami. Promyšlené střídání činností a včasná pochvala podněcovaly žáky k pozorné práci. Učivo bylo upevňováno logickým a systematickým opakováním. Někdy si žáci hravou formou podpořenou zdravou soutěživostí procvičovali základní učivo, které pak aplikovali v úlohách praktického života. Učující poskytovali žákům okamžitou zpětnou vazbu k jejich momentálním výkonům, učili je pracovat s chybou, vyžadovali odůvodňování. Žákům byl zpravidla umožněn oddych pohybem z místa nebo edukační hrou, někdy i osvěžení účelně zařazenými anglickými výrazy. Odpovídající péče byla věnována žákům se speciálními vzdělávacími potřebami. Jejich rozvoj byl většinou podpořen individuálním přístupem vyučujících a diferencovaným zadáváním učebních úloh.

V hodinách českého jazyka se účelně střídaly různé výukové metody, které cíleně upevňovaly osvojené učivo, většina žáků pracovala se zájmem, k podpoře komunikativních dovedností přispěly vhodně kladené otázky. Vysokou efektivitou se vyznačovala hodina přírodovědy ve čtvrté třídě. Žáci samostatně objevovali nové poznatky na základě již nabytých zkušeností, prakticky je využívali a při práci ve skupině poznatky utvrzovali.

Na druhém stupni byla frontální výuka podpořena názornými pomůckami. Převažovala aktivita učitele. Rezervy byly v oblasti práce s chybou. Diferencované zadávání úkolů žákům se SVP nebylo zaznamenáno. Poskytovaná zpětná vazba ze strany pedagogů se omezovala na stručné hodnotící okamžité výkony žáků. Pozitivem bylo časté propojení s praktickým životem.

Příkladem kooperativní, činnostní výuky byly hodiny slohu v sedmé třídě a německého jazyka v osmé třídě. Při slohu učitelka promyšleným a nápaditým střídáním metod a forem práce vytvořila podmínky pro aktivní spolupodílení žáků na výuce. Při práci ve skupinách spolupracovali, společně vymýšleli a precizovali nápady. Podnětná komunikace mezi žáky a učitelkou i žáky navzájem rozvíjela jejich cit pro mateřský jazyk a pro výstižné vyjadřování. Hodina německého jazyka měla dynamiku, spád, didaktické hry umožňovaly žákům vzájemnou interakci a kooperaci i plnění samostatných úkolů. Zvolené činnostní a kooperativní aktivity podporovaly u nich kompetence komunikativní, sociální, k učení a k řešení problémů.

Nemalé úspěchy žáků v jazykových olympiádách na okresní i krajské úrovni svědčí o kvalitním vedení žáků v hodinách cizích jazyků. Ve všech hodinách anglického jazyka vyučující komunikovali se žáky prakticky výhradně v angličtině. Převažoval činnostní charakter práce, provázanost jednotlivých kroků a vhodné střídání činností nasměrované ke komunikaci. Své komunikační schopnosti si žáci mají příležitost ověřit také v praxi při výjezdech do zahraničí.

Vzdělávací program ŠD navazuje na školní práci relaxační a zájmovou činností a kooperativním zapojením do aktivit školy. Náplň její práce vychází z týdenních plánů a probíhá v celoročních projektech s různými náměty, které podporují všestranný rozvoj žáků. V rámci ŠD mohou žáci navštěvovat kroužky výtvarných činností, pohybové výchovy nebo vaření. Vyhodnocení práce je prováděno nejčastěji hodnocením verbálních nebo projektových výstupů, případně hodnocením praktických činností jednotlivců či skupin. ŠD se také angažuje v „Předškoličce“.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Školní a mimoškolní aktivity svým zaměřením přispívají k rozvoji důležitých kompetencí u žáků a pozitivně ovlivňují jejich osobnostní vývoj. Vytvářejí prostor pro upevňování vztahů mezi žáky, učiteli i zákonnými zástupci. Žáci jsou vedeni k vystupování na veřejnosti a k práci pro kolektiv, zažívají úspěchy v soutěžích. Prezentace zájmové a mimoškolní činnosti probíhá například formou výtvarné prezentace v místním „Eurocentru“, vystoupením žáků spolu s dětskými pěveckými sbory v Městském divadle nebo prezentací na veřejnosti v rámci oslav tradičních svátků. K ekologickým aktivitám patří sběr druhotných surovin nebo potravy za účelem zimního přikrmování zvěře.

Výsledky svých žáků škola pravidelně sleduje a v případě neúspěšnosti nabízí individuální pomoc. Získává také zpětné informace po odchodu žáků ze základního vzdělávání formou pravidelných komunikací s bývalými žáky případně jejich zákonnými zástupci. Škola se účastní i externích testování, kde například v minulém roce v testech „Kalibro“ dosáhli žáci v českém jazyce a matematice úspěšnosti nad celostátním průměrem. V matematice se

navíc výrazně zlepšili oproti předchozímu roku. Ve výběrovém zjišťování výsledků žáků pátých a devátých ročníků měli vyšší jak 50% úspěšnost, nejlépe uspěli v anglickém jazyce (71 %).

I přes velikost školy a složení žáků, které v sobě skrývá možný vyšší výskyt patologických projevů chování, se daří eliminovat četnost řešení výchovných problémů včetně neomluvených zameškaných hodin okamžitým řešením těchto situací. Přispívá k tomu také spolupráce výchovné poradkyně s metodičkou prevence a práce výchovné komise spolu s jednáním se zákonnými zástupci. Značný podíl na efektivitě výsledků má pečlivá každodenní práce třídních učitelů. Školní psycholog se spolupodílí na řešení individuálních výchovných problémů i vztahů v třídních kolektivech. Škola zaznamenala postupné zlepšení vztahů mezi žáky a výsledný efekt z pořízení šatních skříněk pro druhý stupeň, které odstranily výskyt krádeží. K poctivému jednání žáků výrazně přispívá celoroční soutěž „Fair play“, jejímž cílem je oceňovat poctivé chování žáků v reálné situaci. Vyhodnocení soutěže probíhá na konci školního roku v divadle. Výrazná ocenění žáků lze najít na webových stránkách školy.

Velký prostor pro rozvoj a uplatnění svého nadání mají žáci účastí v mnoha soutěžích a olympiádách. Úspěšně reprezentují školu na všech úrovních včetně celostátní. Své místo má celá řada vědomostních soutěží různých zaměření. Z mnoha úspěchů lze uvést například druhé místo ve vědomostní soutěži v cizím jazyce v celostátním kole, první a druhá místa v krajských kolech nebo úspěšné řešitele v matematických, fyzikálních nebo chemických olympiádách v okresních kolech a mnoho dalších výborných výsledků. Ve sportovních soutěžích druhé místo v republikovém finále v minifotbalu, druhé nebo třetí místo v kraji ve fotbalu, vybité nebo přední umístění v atletice v „Poháru rozhlasu“, „Žákovské atletické lize“ a jiné úspěchy.

Škola se celkově zaměřuje na posílení vztahu k pohybovým aktivitám. Žáci prvního stupně se v loňském školním roce nově účastnili házenkářského turnaje jabloneckých škol a vstoupili do akce organizované Libereckým krajem „Atletický trojboj s ADAMEM“, ve kterém postoupili do krajského finále. Na druhém stupni je sportování podporováno dlouhodobými projekty „Sportovec roku“ a „Sportovní kolektiv roku“, kde jsou jednotlivci vyhodnocováni za reprezentaci školy a třídy za plnění sportovních soutěží v rámci tělesné výchovy. Mnohaletou sportovní tradicí ve škole je soutěž ve šplhu „Šplhoun“ a žonglování s míčem „Žonglér“.

Škola se intenzivně věnuje problematice společného vzdělávání. V oblasti péče o žáky se SVP využívá pomoc odborných pracovišť. Na základě jejich doporučení pracuje s těmito žáky podle IVP nebo PLPP a zároveň vytváří sama podpůrná opatření na základě svého úsudku o potřebě speciální pomoci žákům. Ve čtyřech třídách pracují asistentky pedagoga. Vhodně je poskytováno i kariérní poradenství výukou předmětu Výchova k povolání, návštěvami vzdělávacích veletrhů a důležitými informacemi o středních školách.

Pozitivní vliv na práci školy má spolupráce se zřizovatelem a důležitými profesními partnery. Snaze školy prohloubit návyky žáků směrem ke zdravému životnímu stylu určitě napomáhá spolupráce se ŠJ v rámci zdravé výživy. ZUŠ pomáhá při zajišťování školních akcí hudebním programem. S jabloneckým fotbalovým klubem škola pořádá společné sportovní aktivity a vychází žákům vstříc vyučováním nepovinného předmětu zaměřeného na fotbal. Těsná kooperace probíhá s DPS například zajištěním pomoci při kulturních vystoupeních. Pozitivem je práce žákovského parlamentu složeného ze zástupců tříd od pátého do devátého ročníku. Přínosná je jejich pomoc při organizování akcí školy (například při Dnech otevřených dveří, kdy členové připravují pro děti hry, uvádějí rodiče

apod.). Děti z mateřských škol mají možnost vstoupit do výuky v prvním ročníku, projdou ŠD i ZŠ, mají vyhrazený čas i v tělocvičně. Žáci pořádají pro děti například předvánoční vystoupení.

Velký důraz klade škola na součinnost se zákonnými zástupci, kde zaznamenala velký příznivý posun, což ovlivnilo také nižší výskyt řešení problematického chování. Rodiče se hojně účastní tradičních akcí, jako například předvánočních trhů.

Také ŠD výrazně přispívá k úspěšné reprezentaci školy. Z iniciativy vychovatelek se každý rok uskutečňují sportovní a výtvarné soutěže (např. ocenění v republikovém kole za šperky), projektové práce, besídky, karnevaly, dětský den, vánoční či velikonoční aktivity a další akce. Největším úspěchem bylo vítězství v literárně výtvarném projektu v rámci soutěže „Světlo na cestu“ konané pod záštitou Poslanecké sněmovny ČR, kdy si paní vychovatelka spolu s dětmi ze svého výtvarného kroužku převzala vítěznou cenu – funkční svítící maják na střechu budovy ŠD.

Závěry

Hodnocení vývoje

- V posledních letech se výrazně zvýšil počet žáků, a tím vznikly tři nové kmenové učebny. Z důvodu umístění oddělení mateřské školy do budovy školní družiny bylo jedno oddělení školní družiny přemístěno do budovy základní školy. Došlo k obměně přibližně jedné třetiny pedagogického sboru (nižší věkové kategorie). Zvýšilo se vybavení interaktivní technikou. Podařila se rekonstrukce dlouhodobě nevyhovujících sociálních zařízení. Škola si zachovává výbornou kooperaci s fotbalovým klubem i dětským pěveckým sborem. Její prezentace na veřejnosti včetně výsledků žáků v soutěžích je stále na výborné úrovni. Významný posun škola zaznamenala ve spolupráci se zákonnými zástupci. Výrazně se zvýšil počet vzdělávaných žáků se speciálně vzdělávacími potřebami, ke zkvalitnění podpůrných opatření velmi přispělo získání asistentů pedagoga i psychologa, kteří na škole působí.

Silné stránky

- Kooperace se zákonnými zástupci.
- Vedení školy přizpůsobuje aktivně prostory pro kvalitní podmínky pro vyučování (úprava nových učeben).
- Aktivní přístup ke společnému vzdělávání žáků.
- Všechny vychovatelky ŠD jsou kvalifikované, spolupracující, vykonávají svoji práci se zaujetím.
- Výborné výsledky žáků v soutěžích a olympiádách.
- Znameníta prezentace školy na veřejnosti.

Slabé stránky

- Omezování prostoru pro vzdělávání vlivem nárůstu počtu žáků.
- V menší míře využito činnostní vyučování.
- Minimálně využívané sebehodnocení nebo vzájemné hodnocení žáků.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Větší měrou se zaměřit na utváření schopností žáků provádět sebereflexi a vzájemné hodnocení.

- Více využívat kooperativní učební činnosti směřující k rozvoji aktivního přístupu žáků k výuce.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina ze dne 22. 10. 2009, s účinností od 22. 10. 2009
2. Informace o právnické osobě z výpisu z rejstříku škol a školských zařízení <https://profa.uiv.cz/rejskol/> ze dne 20. 12. 2017
3. Jmenování ředitelky školy do funkce čj. 38720/2012 od 1. 8. 2012 na dobu 6 let, ze dne 24. 5. 2012
4. Zápisy z pedagogické rady za školní rok 2017/2018 ke dni inspekce
5. Vnitřní řád ŠD s účinností od 31. 8. 2007, aktualizovaný k 1. 1. 2017
6. Minimální preventivní program, školní rok 2017/2018
7. Koncepce dalšího rozvoje na období let 2012 - 2018
8. Plán činnosti výchovného poradce pro školní rok 2017/2018, ze dne 2. 9. 2017
9. Plán kontrolní činnosti, školní rok 2017/2018
10. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků na školní rok 2017/2018
11. Individuální vzdělávací plány na školní rok 2017/2018 – 23 žáků
12. Plány pedagogické podpory na školní rok 2017/2018 – 23 žáků
13. Žakovské knížky, školní rok 2017/2018
14. Rozvrh hodin, školní rok 2017/2018
15. Třídní knihy, školní rok 2017/2018
16. Týdenní plány ŠD, školní rok 2017/2018
17. Školní řád s účinností od 1. 1. 2016
18. Přehled činnosti ŠD na školní rok 2017/2018
19. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2016/2017
20. Školní vzdělávací program školní družiny s platností od 31. 8. 2007
21. Školní vzdělávací program základního vzdělávání s platností od 31. 8. 2007
22. Doklady o nejvyšším dosaženém vzdělání pedagogických pracovníků
23. Přehledy výchovně vzdělávací práce ŠD, školní rok 2017/2018 – 5 oddělení
24. Dokumentace k hodnocení BOZ a PO
25. Dokumentace k hodnocení školního stravování
26. Dokumentace k hodnocení finančních podmínek

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Liberecký inspektorát, Masarykova 801/28, 460 01 Liberec, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.l@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Blanka Hornová, školní inspektorka

Mgr. Blanka Hornová v. r.

Mgr. Věra Hessová, školní inspektorka

Mgr. Věra Hessová v. r.

Mgr. Lena Dlabolová, školní inspektorka

Mgr. Lena Dlabolová v. r.

Mgr. Marcela Hořejší, přizvaná osoba

Mgr. Marcela Hořejší v. r.

Bc. Andrea Trejtnarová, kontrolní pracovnice

Bc. Andrea Trejtnarová v. r.

V Liberci 25. 1. 2018

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Marcela Rousová, ředitelka školy

Mgr. Marcela Rousová v. r.

V Jablonci nad Nisou 7. 2. 2018